

MINERAALIKUITUJEN SIIVOUSOHJE

Yleistä

Tämä ohje perustuu Työterveyslaitoksella saatuihin käytännön kokemuksiin ja soveltuu kohteisiin, joissa mineraalikuiduista aiheutuva sisäilmahaitta on todettu ja poistettu asianmukaisesti. Korjausmenetelmiä ovat esimerkiksi mineraalikitumateriaalin pinnoittaminen tai korvaaminen päästöttömillä materiaaleilla. Jos kuitulähde on ilmanvaihtojärjestelmässä, tulee se korjaamisen lisäksi nuohota.

Teollisia mineraalikuituja ovat lasikuitu, lasivilla ja vuorivilla. Sisäilmaan teollisia mineraalikuituja voi päästä rikkoutuneista tai pinnoittamattomista akustiikkalevyistä ja ilmanvaihtojärjestelmän äänieristeistä. Myös kosteuden aiheuttama mikrobivaurio voi hajottaa mineraalivillan sidoshartsia, jolloin kuituja alkaa irrota. Mineraalivillaisen lämmöneristeen kautta kulkevien ilmavuotojen mukana voi sisäilmaan päästä mineraalikuituja. Sisäilman mineraalikuidut aiheuttavat ihon, silmien ja hengitysteiden ärsytysoireita sekä äänenkäytön ongelmia. Kun altistuminen mineraalikuiduille loppuu, loppuvat myös oireet yleensä. Sisäilman mineraalikitujen ei tiedetä aiheuttavan pysyviä terveyshaittoja.

Mineraalikitujen leviämisen estäminen

Mineraalikituja sisältävien rakenteiden korjausten ajaksi tiloista siirretään pois kaikki mahdolliset paperitavarat, tekstiilit, kalusteet ja esineet. Tiloissa säilytettävä irtaimisto peitetään muovilla. Suuremmissa töissä korjausalue kannattaa osastoida ja alipaineistaa. Tuloilmakone pidetään käynnissä huonetiloissa tehtävien korjausten ajan, jolloin estetään kuitujen leviäminen tuloilmakanaviin. Ilmanvaihtokanavien äänenvaimentimien korjaukset kannattaa ajoittaa ilmanvaihtojärjestelmän puhdistuksen yhteyteen.

Työntekijän suojaus

Iho suojataan käsineillä ja pitkähihaisella ja -lahkeisella työasulla tai kertakäyttöisellä TYVEK-haalarilla. Vaatteiden ja ihon väliin joutuva pöly voi aiheuttaa kutinaa, joten kaulan ja ranteiden suojaaminen tulee tehdä huolellisesti. Työvaatteet pestään ja säilytetään erillään vapaa-ajan vaatteista. Hengityselimet suojataan kohteen vaativuudesta ja työn kestosta riippuen kertakäyttösuojaimella, puolinaamarilla tai puhallinnaamarilla. Puhallinnaamarissa ei ole hengitysvastusta, joten se on käyttäjän kannalta paras. Pölynsuodatinluokka on P2. Piilolasien käyttäjille suositellaan aina suojalasien käyttöä ja muille suojalasi otetaan käyttöön tarpeen mukaan.

Mineraalikitujen siivous

Mineraalikitujen siivous suoritetaan varsinaisen rakennussiivouksen jälkeen. Tavoitteena on pölyn poistaminen.

1. Ensin imuroidaan HEPA- suodattimella varustetulla pölynimurilla katto, alaslaskettujen kattojen ylä- ja alapinnat, seinä- ja lattiapinnat, valaisimet, sähköjohdot, kaikki kovat ja pehmeät kalusteet ja esineet sekä kirjojen ja mappien päällykset. Työ tehdään ylhäältä alas ja puhtaista tiloista pölyisempiin päin.
2. Seuraavaksi nihkeäpyyhittää kaikki kovat pinnat. Käytetään helposti puhdistettavia tai kertakäyttöisiä välineitä.
3. Lopuksi ylläpidetään korotettua siivoustasoa 1-2 kuukauden ajan. Jokainen siivouskerta poistaa mineraalikituja vähän kerrallaan.

Seuranta

Siivouksen onnistumista voidaan seurata aistivaraisella havainnoinnilla ja tarvittaessa mineraalikitujen pöly- ja teippinäytteillä. Lisätietoa teippinäytteistä TTL:n nettisivuilla www.ttl.fi.

Ohjeen laatija: Sari Rautio-Laine/Työterveyslaitos